

OM ATT DISKUTERA RASISM

Lars Hertzberg

Jan Otto Andersson summerar dialogen mellan honom och mig så här: 'Vad Hertzberg och jag diskuterat är vilka handlingar som bör kallas rasistiska och i vilket skede en person kan betecknas som rasist' (15.1). Den beskrivningen förvånar mig. Det kan hända att det är den fråga som intresserat Andersson, men jag har varken i min ursprungliga kolumn (11.12.97) eller i mina svar på hans inlägg varit ute efter att utfärda några rekommendationer om hur stämpeln 'rasist' ska användas. Jag har utgått från hur ordet vanligen förstås.

Ordet 'rasist' uttrycker oftast ett negativt ställningstagande till en annan persons attityder. Vilka attityder som i praktiken kommer att betecknas som rasistiska varierar med de historiska förhållandena (liksom man idag betraktar vissa förhållningssätt till kvinnor som sexistiska som tidigare ansågs oskyldiga både av män och kvinnor).

Enligt Andersson talar _Mariella Lindén_ (10.1) och _Östen Wahlbeck_ (13.1) om något annat, medan jag tycker att de återför frågan till den problematik jag själv ville aktualisera. Mitt syfte var att försöka förstå rasismens karaktär. En av mina centrala tankar var att det inte finns någon skarp gräns mellan en uppenbart fördomsfull och en skenbart oskyldig inställning till andra folkgrupper, och att rötterna till etniska fördomar ligger betydligt djupare än vi i första hand är benägna att tro. Jag utgick från iakttagelsen, att många personer som av andra uppfattas som rasister inte själva vill vidkännas den beteckningen, och det slog mig att de här personerna säkert ofta är uppriktiga. Det ligger i fördomens natur att man själv (normalt) inte ser den som en fördom.

Andersson skriver att ingen är immun mot rasistiska idéer. På den punkten är vi tydligen i stort sett överens.